

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо вирішення проблемних питань пов'язаних з фінансовою звітністю та припиненням діяльності політичних партій» (реєстр. № 11074-1 від 18.03.2024), поданий народним депутатом України Г. Мамкою.

2. Завдання законопроекту

Змінами до законів України «Про політичні партії в Україні» (далі – Закон) та «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» запропоновано переглянути вимоги до подання звітів партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру під час дії воєнного стану, їх повноти та достовірності включених до них відомостей, а також уточнити підстави для анулювання реєстраційного свідоцтва, удосконалити процедуру припинення політичних партій, їх структурних утворень, які перебувають у стані припинення на підставі рішення суду, в частині вирішення майнових питань, заміни ліквідаторів, подання такими політичними партіями звітів тощо.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація акта не впливатиме на дохідну частину бюджетів та може потребувати додаткових видатків з державного бюджету на погашення заборгованості з виплати заробітної плати, зі сплати податків, зборів, єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхових коштів до Пенсійного фонду України, фондів соціального страхування, а також інших обов'язкових платежів (далі – погашення заборгованості) у разі недостатності коштів для погашення заборгованості за рахунок і в межах майна, коштів та інших активів політичної партії та її структурних утворень, переданих у власність держави.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

У порушення вимог частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України суб'єкт законодавчої ініціативи не надав фінансово-економічних обґрунтувань з відповідними розрахунками, що позбавляє можливості визначити вартісну величину впливу положень законопроекту на показники Державного бюджету України.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту його реалізація не потребує додаткових фінансових та матеріальних витрат.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [3FAA9288358EC00304000000D72D2C003261BC00](#)

Підписувач [Ермоличев Роман Володимирович](#)

Дійсний з [30.06.2023 15:15:12](#) по [30.06.2025 15:15:12](#)

Міністерство фінансів України

08010-02/2-3/8532 від 26.03.2024

Водночас у Законі України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» видатки на погашення заборгованості не передбачено.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект не відповідає вимогам частини першої статті 27 Бюджетного кодексу України про подання суб'єктом права законодавчої ініціативи фінансово-економічних обґрунтувань.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Статтею 17 Закону визначено, що політична партія щоквартально зобов'язана подати до Національного агентства з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) звіт про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, зокрема її місцевих організацій, які у встановленому порядку набули статусу юридичної особи (далі – Звіт), шляхом його заповнення на офіційному вебсайті НАЗК.

Статтею 17⁷ Закону встановлено підстави для зупинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії, зокрема:

неподання Звіту в установлений строк;

подання Звіту, оформленого з грубим порушенням встановлених вимог, або Звіту, який містить недостовірні відомості про майно політичної партії чи кошти або витрати політичної партії в розмірі більше двадцяти розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного календарного року.

Кошти, не отримані політичною партією внаслідок зупинення державного фінансування її статутної діяльності, відшкодуванню або поверненню політичній партії не підлягають.

Повторне протягом року вчинення будь-якого з цих порушень є однією з підстав для припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії (стаття 17⁸ Закону).

Водночас пунктом 8 розділу VI «Заключні положення» Закону визначено, що протягом строку дії воєнного стану до дня його припинення або скасування політична партія звільняється від встановленої законом відповідальності за подання до НАЗК неповної та/або недостовірної інформації у Звіті, якщо таку інформацію неможливо отримати в повному обсязі у зв'язку із:

втратою (знищенням чи псуванням) первинних документів, комп'ютерного та іншого обладнання внаслідок воєнних дій, терористичних актів, диверсій, спричинених збройною агресією російської федерації проти України;

знаходженням первинних документів, комп'ютерного та іншого обладнання на територіях територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій відповідно до переліку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань тимчасово окупованої російською федерацією території України;

іншими обставинами непереборної сили (форс-мажорними обставинами).

Обставини, що свідчать про неможливість отримання політичною партією інформації в повному обсязі, мають бути документально підтверджені. Перелік документів, які підтверджують існування таких обставин та свідчать про неможливість отримання політичною партією інформації в повному обсязі, визначає Кабінет Міністрів України.

Звертаємо також увагу, що статтею 18 Закону визначено, що державний контроль за діяльністю політичних партій здійснюють, зокрема:

Рахункова палата – за цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності;

НАЗК – за дотриманням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності, своєчасністю подання звітів, повнотою звітів, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей тощо.

Змінами до пункту 8 розділу VI «Заключні положення» Закону запропоновано встановити, що:

політична партія звільняється від встановленої законом відповідальності за подання до НАЗК неповної інформації та/або недостовірної інформації у Звіті у разі неможливості отримання політичною партією такої інформації в повному обсязі від її місцевих організацій, місцем знаходження яких є територія територіальних громад, що належать до територій, на яких ведуться активні бойові дії, або тимчасово окупованих територій, перелік яких визначається в установленому законодавством порядку;

обставини, що свідчать про неможливість отримання політичною партією інформації в повному обсязі, у такому випадку документального підтвердження не потребують.

Окрім того, зазначені зміни передбачають, що, якщо станом на день набрання чинності Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення державного фінансування та контролю за діяльністю політичних партій» політична партія перебувала в стані припинення на підставі рішення державного органу або суду:

така партія звільняється від обов'язку подання Звітів, не поданих за попередні звітні періоди у зв'язку з введенням в Україні воєнного стану;

політична партія, комісія з припинення (ліквідаційна комісія), голова комісії з припинення (ліквідатор) звільняються від встановленої законом відповідальності за неподання Звіту.

Запровадження таких новацій може призвести, на думку Мінфіну, до неконтрольованого та нецільового витрачання коштів, передбачених у Державному бюджеті України для фінансування статутної діяльності політичних партій, та, як наслідок, нераціонального та неефективного

використання коштів державного бюджету в період дії воєнного стану, коли наявні фінансові ресурси держави у першочерговому порядку спрямовуються на виконання завдань щодо відсічі збройної агресії, забезпечення недоторканності державного кордону та захисту держави, безперервного функціонування бюджетної сфери і життєво необхідних потреб жителів територіальних громад, реалізації заходів територіальної оборони та захисту безпеки населення.

Мінфін у межах компетенції законопроект не підтримує.

**Заступник Міністра
фінансів України**

Роман ЄРМОЛИЧЕВ